

PONAD 8 TYSIĘCY KONTROLI OPERACYJNYCH W CIĄGU ROKU

Ponad 8 tysięcy kontroli operacyjnych prowadziła w zeszłym roku policja. Co ważne, po raz kolejny z opcji tej nie skorzystały Służba Ochrony Państwa oraz Biuro Nadzoru Wewnętrznego.

Do Senatu trafiła informacja dotycząca kontroli operacyjnej, realizowanej przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego oraz Służbę Ochrony Państwa w 2019 roku. Jak czytamy w dokumencie przygotowanym przez resort spraw wewnętrznych i administracji, organy uprawnione do wnioskowania o taką kontrolę zarejestrowały 8196 wniosków i zarządzeń o jej zastosowanie ze strony policji. Nie wszystkie jednak uzyskały zgodę. Nie uzyskało jej dokładnie 131 spośród zarejestrowanych policyjnych wniosków (116 od właściwego prokuratora, a 15 od właściwego sądu okręgowego). Przypomnijmy, że liczba złożonych przez policję wniosków w 2018 roku wynosiła 8451, a zgody na przeprowadzenie kontroli nie uzyskało wtedy 213 z nich. Najwięcej w ciągu ostatnich lat było ich jednak w roku 2017 - 9506.

Ostatecznie więc w 2019 roku zarządzono 8065 kontroli operacyjnych, które realizowane miały być przez policję. Większość z nich, gdyż ponad 6 tys., w trybie zwykłym. Formacja skorzystała jednak, w dokładnie 1061 przypadkach, z art. ustawy o Policji, dotyczącym przypadków niecierpiących zwłoki. 8065 kontroli operacyjnych stanowi, jak podaje MSWiA, 0,98 proc. kontroli operacyjnych w stosunku do ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych w 2019 r.

Resort podaje również w raporcie, czego dotyczyły zarejestrowane w 2019 roku kontrole operacyjne. Największa ich liczba, bo 5704, brała pod lupę przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu (wzięcie lub przetrzymywanie zakładnika, udział w zorganizowanej grupie lub związku przestępczym oraz wyrób, handel lub posiadanie broni palnej lub amunicji bez zezwolenia). W 980 przypadkach dotyczyły one przestępczości przeciwko mieniu (rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie rozbójnicze i oszustwo), a w 462 - przeciwko życiu i zdrowiu (zabójstwo i spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu). W 1303 przypadkach uzyskano dowody do procesu karnego.

Czytaj też: ["Odbezpieczony granat" do dyspozycji CBA?](#)

Przypomnijmy, że zgodnie z przepisami ustawy o policji, kontrolę operacyjną zarządza się na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Sąd okręgowy może, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji, Komendanta CBŚP, Komendanta BSWP albo komendanta wojewódzkiego Policji, złożony po uzyskaniu pisemnej zgody właściwego prokuratora, na okres nie dłuższy niż kolejne 3 miesiące, wydać postanowienie o jednorazowym przedłużeniu kontroli operacyjnej, jeżeli nie ustały przyczyny tej kontroli. W uzasadnionych przypadkach jednak, gdy podczas stosowania kontroli operacyjnej pojawiają się nowe okoliczności istotne dla zapobieżenia lub wykrycia przestępstwa albo ustalenia sprawców i uzyskania dowodów przestępstwa, sąd okręgowy, na pisemny wniosek Komendanta Głównego Policji,

złożony po uzyskaniu pisemnej zgody Prokuratora Generalnego, może wydawać kolejne postanowienia o przedłużeniu kontroli operacyjnej na następujące po sobie okresy, których długość nie może przekraczać jednak 12 miesięcy.

Co ważne, resort spraw wewnętrznych i administracji informuje, że w 2019 roku (podobnie jak w 2018 roku) Biuro Nadzoru Wewnętrznego oraz Służba Ochrony Państwa nie korzystały z nadanych im uprawnień w tym zakresie. Wniosków takich oba podmioty nie złożyły też np. w 2018 roku, co wynikać miało z luki w przepisach.

SOP i BNW do grona uprawnionych organów, które posiadają uprawnienia do stosowania kontroli operacyjnej dołączyły w 2018 roku. Jak podkreślał InfoSecurity24.pl jeszcze w połowie 2019 roku, wyposażenie SOP i BNW w uprawnienia do prowadzenia kontroli operacyjnej, a więc m.in. do zakładania podsłuchów czy przechwytywania korespondencji, od początku budziło zastrzeżenia części środowiska i komentatorów. Trudno dziś jednoznacznie stwierdzić, czy były one uzasadnione czy nie, bo wciąż nie wiemy jaka będzie skala działań podejmowanych przez te dwie instytucje, skoro ani w roku 2018, ani w roku 2019 nie złożyły żadnego wniosku w tej sprawie. Nadal nie wiadomo również też czy SOP i BNW dysponują odpowiednim zapleczem technicznym i osobowym do prowadzenia tego typu działań.

Czytaj też: [Dane specjalnej troski. RPO apeluje o kontrolę NIK](#)

Ostatecznie pod koniec 2019 roku udało się znowelizować odpowiednie rozporządzenie, w którym do katalogu służb posiadających uprawnienia do stosowania kontroli operacyjnej dopisano SOP i BNW. Rozporządzenie opublikowano w Dzienniku Ustaw, a nowe przepisy weszły w życie 20 listopada 2019 roku.